

LÄNSSTYRELSEN
Malmöhus län
Naturvårdsenheten
Bd G Hamilton
040 - 14 60 52

BESLUT

1 (4)

1982-08-09

11.126 -70-75
1264-205

Rek + mb

Förordnande som naturvårdsområde för del av fastigheten Skönabäck 1:22, Skurups kommun
(4 bilagor)

Naturvårdsområdets benämning: Skönabäck

Kommun: Skurup

Socken: Slimminge

Fastighet: Del av Skönabäck 1:22

Lägesbeskrivning: Ekonomisk karta: 2D 1b Slimminge
Topografisk karta: 1D/2D Ystad NV/Tomelilla SV

Området är beläget på Romeleåsens västsluttning ca 7 km norr om Skurup.

Gränser: Gränser anges med svart linje på bifogad karta. (bilaga 1).

Areal: 19 ha, därav landareal 15 ha.

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen.

GRUND FÖR BESLUTET

Skönabäcks säteri med omgivande park, sjö och lövskogsområde, med dominerande inslag av bok, utgör ett landskapsestetiskt värdefullt område på Romeleåsens västra sluttning. Säteriet med omgivningar är dessutom av regionalt kulturhistoriskt intresse. Inom området finns bl a låga stensättningar som kan vara gravar från mellersta järnåldern eller odlingsrösen.

Naturvårdsområdets syfte är att skydda en vacker del av åssluttningen med dess växt- och djurvärld.

1982-08-09

11.126-70-75
1264-205

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på till detta beslut hörande karta (bilaga 1) som naturvårdsområde.

Naturvårdsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 19 § naturvårdslagen och 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter angående inskränkning i markägares och annan sak-
ägares rätt att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markbearbetning
- anordna upplag annat än tillfälligt sådant för jord- eller skogsbrukets behov
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informationstavlor undantagna
- släppa ut avloppsvatten
- framföra motorbåt.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- uppföra nybyggnad eller annan anläggning
- uppföra stängsel
- avverka skog utöver normal beståndsvårdande röjning och gallring
- så eller plantera barrträd
- anlägga väg eller stig
- dra fram luftledning
- anlägga brygga eller annan anordning i Borgasjön.

1982-08-09

11.126-70-75
1264-205

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder som bestämts i samband med laga syneförrättning enligt vattenlagen avseende reglering av underhållet av dammar och dikes-system invid Borgasjön (Skönabäcks vattenavledningsföretag år 1979) eller för underhåll av befintlig vattenledning över Skönabäck 1:22 (akt 457, Slimminge socken).

Ej heller skall ovan nämnda bestämmelser utgöra hinder för åtgärder i samband med naturvårdsområdets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

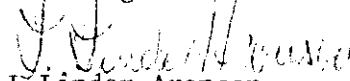
Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktats tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av en till detta beslut hörande och av länsstyrelsen fastställd skötselplan (bilaga 2).

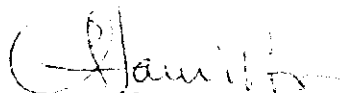
C. Bestämmelser om naturvårdsförvaltningen

- a) Naturvårdsområdet skall vårdas så att nuvarande naturmiljö och landskapsbild bevaras.
- b) Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogade skötselplan (bilaga 2).
- c) Naturvårdsområdet skall utmärkas i enlighet med svensk standard (SIS 03 15 22).
- d) Förvaltare: Naturvårdsområdet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen.
- e) Samråd: Samråd skall vid förvaltningen fortlöpande äga rum med markägarna, berörda myndigheter och länets skötselråd.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsrådet Lennart Linder-Aronson, beslutande, tf förste länsassessor Ingvar Borgström, länsarkitekt Per Werner, tf överlantmätare Gunnar Bolinder, länsantikvarie Carin Bunte, tf naturvårdsdirektör Göran Mattiasson samt byrådirektör Gustaf Hamilton, föredragande.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (jordbruksdepartementet), se bilaga 4.

L Linder-Aronson

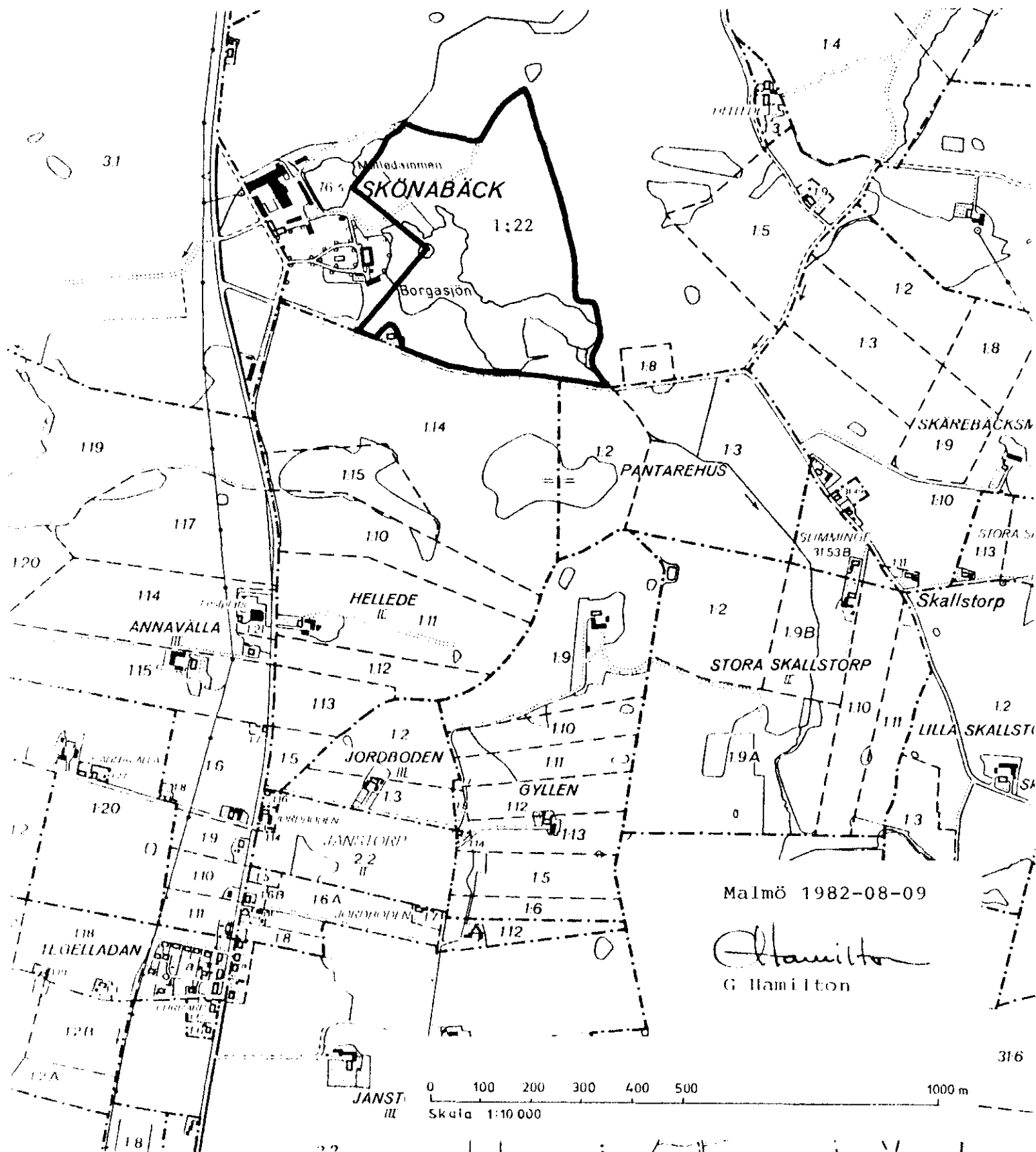

G Hamilton

1982-08-09

11.126 -70-75
1264-205

Bilagor

1. Karta
2. Skötselplan för naturvårdsområdet Skönabäck
3. Utdrag ur Skönabäcks vattenavledningsföretag år 1979
4. Besvärshänvisning

SKÖTSELPLAN FÖR NATURVÅRDSOMRÅDET SKÖNABÄCK

1 ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Data

Fastighetsbeteckning: Del av Skönabäck 1:22

Areal: 19 ha varav 15 ha landareal

Socken: Slimminge

Kommun: Skurup

Läge: Romeleåsens västsluttning ca 7 km N Skurup
Topografisk karta 1D/2D Ystad NV/Tomelilla SV
Ekonomisk karta: 2D 1b Slimminge.

1.2 Naturförhållanden (Karta 2)

Naturvårdsområdet utgöres av större delen av Borgasjön och i anslutning till denna belägna skogsområden alldeles öster om Skönabäcks säteri. Den omgivande bygden karakteriseras av öppna, topografiskt varierande åkermarker med friliggande, mindre skogspartier, vilka för såväl landskapsbilden som för den vilda floran och faunan har den allra största betydelse.

Borgasjöns stränder kantas i den norra och östra delen av relativt kraftiga vassar medan den södra och västra stranden är i stort sett vassfri. För såväl rastande som häckande sjöfåglar utgör sjön ett viktigt tillhåll.

Den omgivande skogen består till största delen av bokskog med en markvegetation dominerad av bl a gulplister, lundgröe och lundslok. En del av bokskogen närmast sjön är mycket gammal och har karaktär av park. I övrigt består skogen av fuktig al-, ask- eller björkskog samt mera utpräglad blandlövskog, i vilken alm utgör ett dominerande inslag. Ca 2 ha av området har planterats med gran.

Området är viltrikt med god förekomst av rådjur, räv, fälthare och kanin. Fågellivet är rikt med god förekomst av framför allt sångare. Av rovfåglar häckar bl a ormvråk och kattuggla i området.

1982-08-09

2
Bilaga 2
11.126 -70-75
1264-205

1.3 Syfte med avsättningen

Skönabäck med omgivande park, sjö och lövskogsområde med dominerande inslag av bok utgör ett kulturhistoriskt, landskapsestetiskt och zoologiskt värdefullt område på Romeleåsens västra sluttning. Naturvårdsområdets syfte är att skydda en vacker del av åssluttningen med dess djur- och växtvärld.

2 DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Målsättningen för vård- och skötselåtgärder skall vara att bevara områdets naturmiljö och landskapsbild med lövskog, där bok och alm utgör dominerande inslag. Borgasjön skall bevaras med nuvarande areal och fördelning mellan vassar och fria vatten- ytor. De rena skogsområdena i sjöns närmaste omgivningar lämnas helt utan skötselåtgärder, dels med hänsyn till faunan, dels för att bibehålla stränderna som ett landskapsestetiskt tilltalande inslag. Även inom övriga delar skall strävan vara att bibehålla naturvårdsområdets värden för faunan. Granplanterade områden skall i princip omföras till lövskog men kan även kvarhållas i begränsad omfattning som viltremiss.

2.2 Åtgärder av allmän karaktär

Hävd av skogsområden

Vid avverkningar skall om möjligt skogsmaskiner med lågt marktryck användas för att undvika skador på mark och vegetation. Dessutom skall om möjligt drivning av virket utföras under perioder då marken är tjälad eller har ett ordentligt snötäcke.

Enstaka gamla träd som faller omkull bör kvarlämnas orörda. Hängande träd sågas ned. Om ett stort antal träd faller, t ex i samband med en kraftig storm, skall de upparbetas som vid en normal avverkning.

2.3 Deltaljbeskrivningar och -åtgärder

Skötselområde 1

Beskrivning: Ca 80-årig bokskog med inslag av ask, björk, ek och grän. Markvegetationen domineras av lundgröe och gulplister. Längs landsvägen finns en buskridå av huvudsakligen slån.

1982-08-09

3
Bilaga 2
11.126-70-75
1264-205

Målsättning: Bokskog med buskridå längs landsvägen.

Engångsåtgärd: Samtliga granar inom skötselområdet avverkas (gäller även omkullblåsta träd).

Underhåll: Normal bokskogsskötsel. På sikt föryngring med bok. Tillsyn av slånridån längs landsvägen så att den bibehålles tät.

Skötselområde 2

Beskrivning: Parkliknande ö i Borgasjön bevuxen med ca 150-årig bok och ek. Ön är skild från fastlandet genom en grävd kanal.

Målsättning: Gles bok- och ekskog med parkkaraktär.

Engångsåtgärd: Röjning av buskar och unga träd. Kanalen rensas, en enkel spång anläggs över kanalen.

Underhåll: Röjning av busksly. Då de äldre träden dör får bok- och ekföryngring växa upp i luckorna och genom röjningar och gallringar utvecklas till en gles skog av parktyp.

Skötselområde 3

Beskrivning: Buskmark som domineras av fläder. Dessutom förekommer gott om ask, alm, ek och björk. Plocksten från angränsande åkermark har tippats i området.

Målsättning: Lövskog.

Engångsåtgärd: Inga erfordras.

Underhåll: Skogsvårdande röjningar och gallringar, varvid den spontana lövskogssammansättningen, i första hand alm och ask, gynnas och brynvegetation sparas. Plocksten må läggas i kanten av skötselområdet men får inte tippas inne i området.

Skötselområde 4

Beskrivning: Fuktigt strandområde bevuxet med alskog. Genom den södra delen rinner Borgasjöns avlopp.

Målsättning: Fuktlövskog.

Åtgärder: Lövskogen gallras vid behov. Utloppet rensas vid behov enligt vattenavledningsföretagets bestämmelser.

Skötselområde 5

Beskrivning: Den västligaste delen består av fuktig alskog medan övriga delar utgöres av blandlövskog av mycket varierande ålder och artsammansättning. Längs landsvägen finns en ca 15-årig granplantering. Dessutom finns enstaka äldre granar inom skötselområdet. I områdets södra del står några äldre ekar och bokar. I områdets norra del ligger en äldre fruktträdgård.

Målsättning: Blandlövskog.

Engångsåtgärd: Gamla stängsel av taggtråd och fårnät avlägsnas. Enstaka, äldre granar spridda över området avverkas. Granridån gallras. De närmast vägen belägna solitära ekarna frihugges från uppväxande lövsly. Livskraftiga fruktträd i den gamla trädgården frihuggs.

Underhåll: På sikt ersätts granridån längs landsvägen genom plantering av en lövbuskridå av slån och/eller hagtorn. Övriga bestånd gallras.

Skötselområde 6

Beskrivning: Borgasjön med i den norra och östra delen relativt kraftiga vassar, medan övriga stränder är i stort sett fria från vassvegetation. Sjön är ett viktigt tillhåll för andfåglar. Sjön är reglerad och ingår i Skönabäcks vattenavledningsföretag år 1979.

Målsättning: Sjö av nuvarande areal och fördelning mellan vassar och fria vattenytor (karta 2).

Engångsåtgärd: Förstärknings- och förbättringsanläggningar samt avverkning av vissa strandträd enligt vattenavledningsföretagets bestämmelser.

Underhåll: Om igenväxning av vassarna tenderar att minska de öppna vattenytorna insättes åtgärder mot vassarna. Tillsyn av vallen runt sjön, utskov m fl i vattenavledningsföretaget ingående anläggningar.

Skötselområde 7

Beskrivning: Relativt sankt strandparti av Borgasjön bevuxet med björkskog med tät buskvegetation av huvudsakligen fläder och hägg.

Målsättning: Fuktlövskog.

1982-08-09

5
Bilaga 2
11.126-70-75
1264-205

Åtgärder: Gallring vid behov.

Skötselområde 8

Beskrivning: Ca 80-årig bokskog med inslag av alm och ask. Markvegetationen domineras över större delen av vitsippa, gulsippa, lundgröe, gulplister och lundslok.

Målsättning: Bokskog av nuvarande karaktär med inslag av alm och ask.

Engångsåtgärd: Försiktig rensning av vissa befintliga diken samt iordningställande av befintliga stigar. Uppsättning av fårstängsel vid äldre betesmark mot Borgasjön om bete med får blir aktuellt.

Underhåll: Normal bokskogsskötsel med bibehållande av alm- och askinslag. Den del av bokskogen som ligger närmare sjön än 50 m gallras försiktigt.

Skötsleområde 9

Beskrivning: Område längs Borgasjön med ca 150-200-årig bokskog av parkkaraktär. Markvegetationen domineras av vitsippa, lundgröe, gulplister och lundslok.

Målsättning: Gles bokskog av parkkaraktär.

Engångsåtgärd: Røjning av unga träd och buskar.

Underhåll: Røjning av busksly. Då de äldre träden dör får bokföryngring växa upp i luckorna och genom røjningar och gallringar utvecklas till en gles bokskog av parktyp.

Skötselområde 10

Beskrivning: Ca 35-årig granskog belägen på en kulle.

Målsättning: Granskogen får stå kvar till den normala omloppstidens slut. Därefter slutavverkas den och området planteras med bok.

Engångsåtgärd: Granen slutavverkas och bok planteras under lämplig skärm.

Underhåll: Normala skogsvårdande røjningar och gallringar. Bokplantorna behandlas för att undvika viltskador.

1982-08-09

6
Bilaga 2
11. 126 -70-75
1264-205

Skötselområde 11

Beskrivning: Sankt strandområde av Borgasjön med kraftiga vassar. Högre belägna delar intas av en gles al- och askskog.

Målsättning: Den för närvarande trädbevuxna delen får spontant utvecklas till en fuktlövskog. Den öppna, vassbevuxna delen hålles fri från uppväxande träd och buskar.

Engångsåtgärd: Muddermassor längs diket planas ut med maskin för att användas som väg för att underlätta kommande dikesrensningar. Ev anläggs ett nytt dike parallellt med fastlandet för att förbättra vattencirkulationen i denna del av Borgasjön.

Underhåll: Uppväxande busksly i vassarna röjes bort vid behov. Diket rensas vid behov enligt vattenavledningsföretagets bestämmelser.

Skötselområde 12

Beskrivning: Ca 80-årig blandlövskog bestående huvudsakligen av bok och alm. Markvegetationen domineras under våren av svalört, vitsippa och gulsippa, under sommaren av gulplister.

Målsättning: Lövskog med en spontan trädslagsblandning.

Engångsåtgärd: Inga erfordras.

Underhåll: Gallringar varvid den spontana lövskogssammansättningen gynnas. Vid gallringarna bör också tillses att träd av olika åldrar sparas, så att en kontinuerlig förnygring äger rum.

Skötselområde 13

Beskrivning: Hygge efter tidigare stormfälld lövskog med en 5-årig granplantering. Området är dessutom bevuxet med en mycket tät, spontan lövslyvegetation, som domineras av alm och med inslag av bl a ask, hassel, hägg och sälg. Markvegetationen är högvuxen med bl a hallon, veketåg, rörflen och tuvtåtel som dominerande arter. Hög markfuktighet.

Målsättning: Lövskog av huvudsakligen alm och ask, gran i grupper.

Engångsåtgärd: Området röjes varvid alm och ask gynnas i de delar granplanteringen misslyckats. Muddermassor utplanas så att en väg erhålles längs med diket.

1982-08-09

7
Bilaga 2
11.126-70-75
1264-205

Underhåll: Røjningar och gallringar varvid den spontana lövskogsutvecklingen, i första hand alm och ask gynnas. Diket rensas vid behov (reglerat i vattenavledningsföretagets bestämmelser).

Skötselområde 14

Beskrivning: Ca 80-årig, 15 m bred bokskogsridå vettande mot åkermarken utanför området.

Målsättning: Lövskogsklätt bryn mot åkermarken.

Åtgärder: Inga erfordras.

3 FRILUFTSANORDNINGAR

3.1 Almänt

På grund av områdets ringa storlek (19 ha) samt betydelse som remiss för djurlivet är det inte förenligt med naturvårdsområdets syften att anlägga några speciella anordningar i form av t ex parkeringsplats eller strövstigar utöver vad som i dag finnes för att underlätta allmänhetens tillträde. Fickor vid vägen medger i dag parkering av 3-5 bilar. Ytterligare plats erfordras f n inte, eventuellt kan en parkeringsplats anordnas inom skötselområde 3.

3.2 Friluftsanordningar

Soptunna uppsättes i anslutning till parkeringsfickorna vid skötselområde 3.

3.3 Information

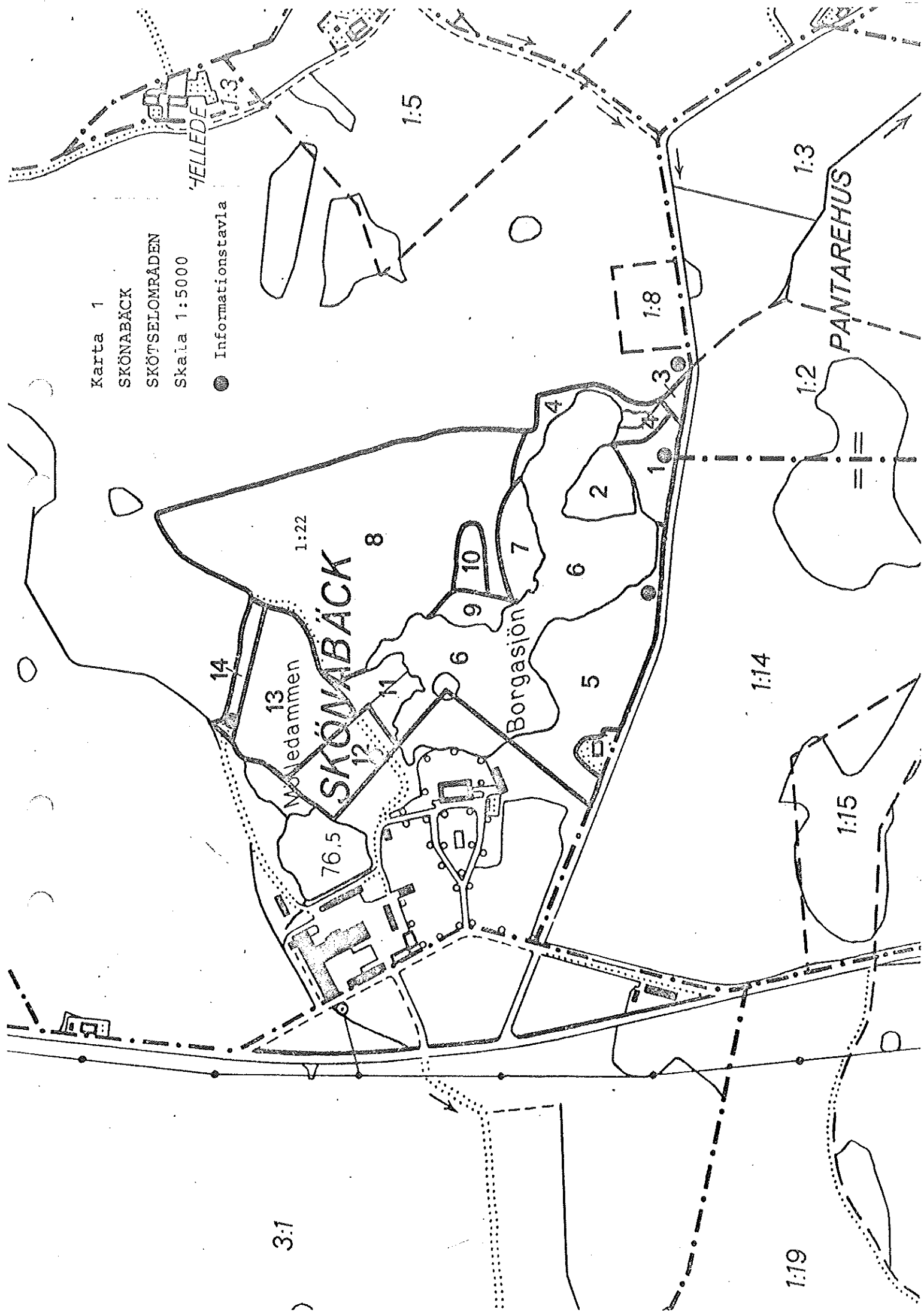
Informationstavlor sätts upp enligt karta 1.

4 KARTOR

1. Skötselområden
2. Markanvändning och vegetation 1976.

Karta 1
SKÖNABÄCK
SKÖTSELOMRÅDEN
Skala 1:5000

● Informationstavla

SKÖNABÄCKS NATURVÅRDSOMRÅDE MARK-
ANVÄNDNING OCH VEGETATION 1976

- Bokskog
- Bok- ek skog av parktyp
- Fuktlövskog (al, ask, björk)
- Bland lövskog
- Granplantering
- Vassområden
- Öppen vattenyta

Skala 1:5000

